

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

สนองพระราชดำริ

กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีงบประมาณ 2566

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2566 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการดำเนินโครงการต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และจังหวัดบุรีรัมย์ ขอบเขตของเนื้อหาในรายงานประกอบด้วย 1) บทนำซึ่งประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์โครงการ ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย 2) ขั้นตอนการทำงาน 3) ผลการดำเนินงาน 4) สรุปผลและข้อเสนอแนะ และ 5) การนำไปใช้ประโยชน์และขยายผล

ขอขอบคุณคณะวิทยากร ได้แก่ นายกมล พันธุ์และคณะ จากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การปลูกจิตสำนึกให้กับนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้มีความรักหวงแหนและปกป้องพันธุ์ไม้น้ำต้นชนิดต่างๆ ในภูมิลำเนาของตนเอง และไม่ย่นต้นในแหล่งอื่นๆ รวมถึงจะเป็นกำลังสำคัญในการขยายผลโครงการไปสู่เยาวชนกลุ่มอื่นๆ ผ่านนักศึกษาจิตอาสาปลูกป่า ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่อไป

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อาจารย์ ดร.พิสมัย ประชานันท์ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานและให้การสนับสนุนจนทำให้การดำเนินโครงการสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

คุณค่าและประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของโครงการคือการที่ทุกภาคส่วนจะช่วยสานต่อพระราชปณิธานของรัชกาลที่ 9 และพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการอนุรักษ์ปกป้องรักษาพันธุกรรมพืชให้ยั่งยืน เป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ เพื่อที่จะให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และใช้ประโยชน์กับพันธุ์ไม้น้ำต้นต่อไปในอนาคต

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน)

15 สิงหาคม 2566

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญภาพ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ส่วนที่ 1 บทนำ	1
โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ.) ปีงบประมาณ 2564	
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
กิจกรรมและเป้าหมายของโครงการ	2
ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการทำงาน	3
ขั้นเตรียมการ	3
ขั้นดำเนินการ	3
ขั้นติดตามประเมินผล	4
ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงาน	5
รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	5
ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	6
ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ (Impact)	11
ส่วนที่ 4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	13
สรุปผลการดำเนินงาน	13
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ	13
ข้อเสนอแนะ	13
ส่วนที่ 5 การนำไปใช้ประโยชน์และขยายผล	14
ภาคผนวก	15

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพประกอบ 1	7
ภาพประกอบ 2	7
ภาพประกอบ 3	8
ภาพประกอบ 4	8
ภาพประกอบ 5	9
ภาพประกอบ 6	10
ภาพประกอบ 7	10

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น อยู่ภายใต้กรอบการ
สร้างจิตสำนึก ในกิจกรรมที่ 7 ซึ่งเป็นกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ให้เยาวชน
ประชาชนชาวไทยเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้รู้จักหวงแหน รู้จักการนำไปใช้
ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการ การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรของประเทศ โดยที่
อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ สนับสนุนให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษา เป็นสมาชิกสวน
พฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้ดำเนินการในกิจกรรมนี้
โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ 5 ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตาม
กรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้ง
วางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจนผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้ดำเนิน
โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 ซึ่งใน
ปีงบประมาณ 2566 นี้จะมีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะของกิจกรรมต่อเนื่องต่อยอดและยกระดับ
เพื่อให้มีผลผลิตและผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตามเจตนารมณ์ของโครงการ
สนองพระราชดำริต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.)
2. เพื่อจัดอบรมปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกรักและหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืช จำนวน 250

คน

3. เพื่อจัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จำนวน 100 คน

พื้นที่ดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการมีพื้นที่ดำเนินการ 4 แห่ง ได้แก่ 1) ห้องประชุมชั้น 6 อาคารอเนกคุณา
คารมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 2) หน่วยเฉพาะกิจทหารพรานที่ 26 ค่ายหนองตาเอก อ.ละหานทราย จ.
บุรีรัมย์ 3) อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง และ 4) ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
หนองขวาง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์

กระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1. รับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ
2. จัดอบรมปลูกจิตสำนึก โดยวิทยากรมีการทดสอบความรู้ก่อนการอบรม
3. รับสมัครนักศึกษาแกนนำจิตอาสา จำนวน 100 คน
4. จัดกลุ่มนักศึกษาจิตอาสา ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่
5. จัดกิจกรรมปลูกป่า
6. ถอดบทเรียนของจิตอาสา
7. รายงาน/เผยแพร่ผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินโครงการ (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด)

1. ผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสนองพระราชดำริ กองพัฒนานักศึกษา ได้จัดโครงการสนองพระราชดำริ จำนวน 1 โครงการ คือโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

2. ผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อจัดอบรมปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตสำนึกรักและหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืช จำนวน 250 คน กองพัฒนานักศึกษาได้จัดอบรมเพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตสำนึกรักและหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืชขึ้น ระหว่างวันที่ 9 -11 มีนาคม 2566 ณ ห้องประชุมชั้น 6 อาคารอเนกคุณาคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีนักศึกษาจากทุกคณะและผู้นำนักศึกษา เข้าร่วมโครงการ จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อจัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จำนวน 100 คน จัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 9 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหนองแขวง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์ โดยมีนักศึกษาจิตอาสาปลูกป่าเข้าร่วมโครงการ จำนวน 102 คน ปลูกต้นไม้ จำนวน 500 ต้น

ผลผลิตของโครงการ (OUT-PUT)

1. มีนักศึกษาที่ผ่านการอบรม จำนวน 250 คน
2. มีนักศึกษาจิตอาสาปลูกป่า จำนวน 102 คน

ผลลัพธ์ของโครงการ (OUTCOME : ประโยชน์ที่ได้จากผลผลิต ต้องรอเวลาระยะหนึ่ง)

1. นักศึกษามองเห็นความสำคัญของการปลูกป่ามากยิ่งขึ้น
2. นักศึกษาเกิดความรู้สึกรัก หวงแหนต้นไม้ และต้องการเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม
3. นักศึกษาได้รู้จักพืชพันธุ์ต่างๆ จำพวกต้นไม้หายาก ต้นไม้ที่ควรอนุรักษ์
4. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดและเชิญชวนน้องๆ มาร่วมกิจกรรม
5. นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางทฤษฎีพร้อมกับการปฏิบัติที่ได้ ไปสร้างกิจกรรมและส่งเสริมให้กับกลุ่มชนรุ่นหลังหรือชุมชน เพื่อได้ดำรงรักษาผืนป่าของชุมชนเราเอง ให้อุดมสมบูรณ์ต่อไป
6. นำความรู้จากการปลูกป่าที่ได้รับมาเผยแพร่ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก
7. ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดความสามัคคีกัน ช่วยกันปลูกต้นไม้อย่างขะมักเขม้นและมีความสุขที่ได้ปลูกต้นไม้

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ.) ได้เริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.2503 สืบเนื่องมาจากสายพระเนตรอันยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ตั้งแต่ที่ทรงมีพระราชดำริให้อนุรักษ์ต้นยางนา และทรงให้รวบรวมพืชพันธุ์ไม้ของ ภาคต่างๆ ทั่วประเทศปลูกไว้ในสวนจิตรลดา โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จึงเป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อสนองแนวพระราชดำริและสืบสานพระราชปณิธานแห่งพระองค์ โดยปรากฏในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วยกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชในพื้นที่ป่าธรรมชาติ การสำรวจรวบรวมพันธุกรรมพืชที่มีแนวโน้มว่าใกล้สูญพันธุ์ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การนำพันธุ์พืชที่รวบรวมเพาะปลูกและรักษาในพื้นที่ที่เหมาะสมทางกายภาพ และปลอดภัยจากการรุกราน การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช

โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น อยู่ภายใต้กรอบการสร้างจิตสำนึก ในกิจกรรมที่ 7 ซึ่งเป็นกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ให้เยาวชนประชาชนชาวไทยเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้รู้จักวางแผน รู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการ การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรของประเทศ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ สนับสนุนให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษา เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้ดำเนินการในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ 5 ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจนผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้ดำเนินโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 ซึ่งในปีงบประมาณ 2566 นี้จะมีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะของกิจกรรมต่อเนื่องต่อยอดและยกระดับ เพื่อให้มีผลผลิตและผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตามเจตนารมณ์ของโครงการสนองพระราชดำริต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 2.1 เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.)
- 2.2 เพื่อจัดอบรมปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกและวางแผนและปกป้องพันธุ์พืช จำนวน 250 คน
- 2.3 เพื่อจัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จำนวน 100 คน

3. กิจกรรมและเป้าหมายของโครงการ

3.1 กิจกรรมของโครงการ

- 1) จัดอบรมปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาทุกคณะ
- 2) ปลูกป่า ณ ศูนย์เรียนรู้ของมหาวิทยาลัย
- 3) ถอดบทเรียนของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
- 4) ประเมินผลโครงการ
- 5) เผยแพร่ผลการดำเนินโครงการ

3.2 เป้าหมายของโครงการ

- 1) จัดอบรมปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาทุกสาขาวิชาๆ ละ 5 คน และผู้นำนักศึกษา รวมเป็น 250 คน
- 2) กิจกรรมปลูกป่าให้กับนักศึกษา 100 คน อย่างน้อยคนละ 2 ต้น ณ ศูนย์เรียนรู้ของมหาวิทยาลัย
- 3) รายงานการถอดบทเรียนของแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินการ

4. ตัวชี้วัดของโครงการ

4.1 เชิงปริมาณ

- 1) มีโครงการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.)

จำนวน 1 โครงการ

- 2) นักศึกษาและผู้นำนักศึกษาเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด
- 3) นักศึกษาและผู้นำนักศึกษาจิตอาสาร่วมกิจกรรมปลูกป่า ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของจำนวน

จิตอาสา

4.2 เชิงคุณภาพ

นักศึกษารับรู้และเข้าใจความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถถอดบทเรียนจากการเข้าร่วมโครงการ บอกประโยชน์หรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการอนุรักษ์พันธุ์พืช รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการในครั้งต่อไป

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการทำงาน

โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ.) มีขั้นตอนการทำงาน 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นตอนดำเนินการ และ 3) ขั้นติดตามและประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียมการ

การเตรียมการดำเนินโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ.) มีขั้นตอน ดังนี้

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการ จำนวน 6 คน คือ
 - 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
 - 1.2 อาจารย์พวงเพชร ราชประโคน ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
 - 1.3 นางสาวกฤษณา โสถิบัณฑิต ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา
 - 1.4 นายนิติ ฤทธิ์สุรกาญจน์ นักวิชาการศึกษา กองพัฒนานักศึกษา
 - 1.5 นายสิริวิทย์ สอนวงศ์ ผู้ปฏิบัติงานบริหาร กองพัฒนานักศึกษา
 - 1.6 นางสาววันทนา ปรีชารัมย์ ผู้ปฏิบัติงานบริหาร กองพัฒนานักศึกษา
2. จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ
3. กำหนดปฏิทินกิจกรรมตลอดโครงการ
4. ประชาสัมพันธ์โครงการ
5. ประสานงานกับคณะทุกคณะเพื่อรับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ
6. ประสานงานกับนายกองค์การบริหารนักศึกษาและประธานสภานักศึกษาเพื่อเชิญผู้นำ

นักศึกษาเข้าร่วมโครงการ

ขั้นดำเนินการ

ในส่วนของขั้นตอนการดำเนินการนั้น คณะกรรมการได้ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน โดยสรุปมีขั้นตอนหรือกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

1. รับสมัครนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ
2. จัดอบรมปลูกจิตสำนึก โดยวิทยากรมีการทดสอบความรู้ก่อนการอบรม
3. รับสมัครนักศึกษาแกนนำจิตอาสา จำนวน 100 คน
4. จัดกลุ่มนักศึกษาแกนนำจิตอาสา ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่
5. จัดกิจกรรมปลูกป่า
5. ถอดบทเรียนของจิตอาสา
6. รายงาน/เผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนการติดตามประเมินผล

ในขั้นตอนของการติดตามประเมินผล ดำเนินการหลังจากที่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการตามวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

วัตถุประสงค์ มีจำนวน 3 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.) กองพัฒนานักศึกษาได้เสนอโครงการ จำนวน 1 โครงการ

2. เพื่อจัดอบรมปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตสำนึกรักและหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืช จำนวน 250 คน ประเมินผลจากจำนวนผู้เข้ารับการอบรม

3. เพื่อจัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จำนวน 100 คนๆ ละ 2 ต้น ประเมินผลจากจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมและจำนวนต้นไม้ที่ปลูก

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. มีโครงการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.) จำนวน 1 โครงการ

2. นักศึกษาและผู้นำนักศึกษาเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด

3. นักศึกษาและผู้นำนักศึกษาจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่า ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนจิตอาสา

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

นักศึกษารับรู้และเข้าใจความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถถอดบทเรียนจากการเข้าร่วมโครงการ บอกประโยชน์หรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการอนุรักษ์พันธุ์พืช รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการในครั้งต่อไป

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย (จำนวน)	ผลการดำเนินงาน
1. เพื่อสนอง พระราชดำริ โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ (อพ.สธ.)	จัดทำและเสนอ โครงการค่าย เยาวชนอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี(อพ.สธ.)	มีโครงการสนอง พระราชดำริ โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ (อพ.สธ.)	1 โครงการ	มีโครงการที่ดำเนิน สำเร็จ จำนวน 1 โครงการ
2. เพื่อจัดอบรม ปลูกฝังให้เยาวชน มีจิตสำนึกรักและ หวงแหนและปก ป้องพันธุ์พืช จำนวน 250 คน	จัดอบรมปลูกฝัง ให้นักศึกษามี จิตสำนึกรักและ หวงแหนและปก ป้องรักษาพันธุ์พืช จำนวน 250 คน	จำนวนนักศึกษา เข้าร่วมโครงการ จากทุกคณะ และผู้นำ นักศึกษา	250 คน	250 คน
3. เพื่อจัดกิจกรรม จิตอาสาปลูกป่า จำนวน 100 คน	- รับสมัคร จิตอาสาปลูกป่า 100 คน	-จำนวนนักศึกษา จิตอาสาเข้าร่วม กิจกรรมปลูกป่า จำนวน100 คน ปลูกต้นไม้ คน ละ 2 ต้น	102 คน ปลูกต้นไม้ จำนวน 200 ต้น	102 คน ปลูกต้นไม้ จำนวน 500 ต้น

ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.) กองพัฒนานักศึกษาได้จัดโครงการสนองพระราชดำริจำนวน 1 โครงการ คือโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

2. ผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อจัดอบรมปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตสำนึกรักและหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืช จำนวน 250 คน

กองพัฒนานักศึกษาได้จัดอบรมเพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตสำนึกรักและหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืชขึ้น ระหว่างวันที่ 9 -11 มีนาคม 2566 ณ ห้องประชุมชั้น 6 อาคารอนุคุณาคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีนักศึกษาจากทุกคณะและผู้นำนักศึกษา เข้าร่วมโครงการ จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 100 (ดังรายชื่อนักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในภาคผนวก) และคณะวิทยากร ได้แก่ นายกมล พันธุ์และคณะ ได้แก่ นายวัชรินทร์ พันทุม นายวัลลภ มารศรี นายสุชาติ พลอยรัมย์ และนายสุรศักดิ์ ศรีสุวรรณ จากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด จ.บุรีรัมย์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 คน

การจัดอบรม 3 วัน มีกิจกรรมการอบรม ได้แก่ การทดสอบก่อนการอบรม การบรรยายในหัวข้อต่างๆ ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์พันธุ์พืช 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการการอนุรักษ์พันธุ์พืช นอกจากนั้นยังมีการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติในการหาแนวทางในการอนุรักษ์พันธุ์พืช ดังภาพประกอบ 1-2

ภาพประกอบ 1-2 การจัดอบรมปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนมีจิตสำนึกรักและหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืช
ระหว่างวันที่ 9-11 มีนาคม 2566 (ศุภร์-เสาร์-อาทิตย์)
(วิทยากรจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด จ.บุรีรัมย์)

ภาพประกอบ 3-4 การศึกษาดูงานโครงการในพระราชดำริ วันที่ 15 มีนาคม 2566 ณ หน่วยเฉพาะกิจ
ทหารพรานที่ 26 ค่ายหนองตาแตก อ.ละหานทราย จ.บุรีรัมย์ และศึกษาพรรณไม้ ณ อุทยาน
ประวัติศาสตร์พนมรุ้ง

3. ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อจัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จำนวน 100 คน

จัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 9 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหนองขาว มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์ โดยมีการ

ตั้งค่าเป้าหมายว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจะต้องปลูกต้นไม้คนละ 2 ต้น กิจกรรมนี้มีนักศึกษาจิตอาสาเข้าร่วมโครงการ จำนวน 102 คน ปลูกต้นไม้ จำนวน 500 ต้น ดังภาพประกอบ 5-7

ภาพประกอบ 5 กิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า วันที่ 9 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหนองขาว มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์

ภาพประกอบ 6 กิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า วันที่ 9 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหนองขาว มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์

ภาพประกอบ 7 กิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า วันที่ 9 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหนองขาว มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์

ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ (Impact)

การดำเนินโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีการถอดบทเรียนโดยกลุ่มนักศึกษาจิตอาสาปลูกป่า ที่ได้เข้าร่วมทุกกิจกรรมของโครงการ มีการรับรู้ มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และมีข้อสรุปได้ ดังนี้

1. ผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาและประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ นักศึกษาสะท้อนว่า
 - 1.1 ได้มองเห็นความสำคัญของการปลูกป่ามากยิ่งขึ้น
 - 1.2 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกต้นไม้แต่ละชนิด
 - 1.3 เกิดความรู้สึกรัก ห่วงแหนต้นไม้ และต้องการเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ป่าไม้และ

สิ่งแวดล้อม

- 1.4 ได้เปิดมุมมองที่กว้างขึ้น จากการไปสัมผัสธรรมชาติของป่าไม้ จากการออกไปศึกษาดู

งาน

นอกสถานที่

- 1.5 ได้รู้จักพืชพันธุ์ต่างๆ จำพวกต้นไม้หายาก ต้นไม้ที่ควรอนุรักษ์
- 1.6 ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัย
- 1.7 ประทับใจเพื่อนๆ ทุกคนที่มีความสามัคคีกัน ที่มีความสามัคคีกัน ช่วยกันปลูกต้นไม้ อย่างขะมักเขม้นและมีความสุขที่ได้ปลูกต้นไม้

2. วิธีการต่อยอดไปสู่รุ่นน้อง

- 2.1 ให้มีการจัดโครงการหรือกิจกรรมนี้ขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยการนำภาพความสนุกสนานใน

การที่

ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม การไปศึกษาดูงานและการไปปลูกป่า

- 2.2 สามารถนำความรู้ที่ได้ไปบอกต่อๆ ให้กับน้องๆ ได้
- 2.3 นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดและเชิญชวนน้องๆ มาร่วมกิจกรรม
- 2.4 นำความรู้ทางทฤษฎีพร้อมกับการปฏิบัติที่ได้ไปสร้างกิจกรรมและส่งเสริมให้กับกลุ่มชน

รุ่นหลังหรือชุมชน เพื่อได้ดำรงรักษาผืนป่าของชุมชนเราเอง ให้อุดมสมบูรณ์ต่อไป

- 5) นำความรู้จากการปลูกป่าที่ได้รับมาเผยแพร่ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดโครงการในครั้งต่อไป

- 3.1 อยากให้มีสายพันธุ์ไม้ที่ปลูกแล้วสามารถรับประทานผลได้ หรือไม่ก็เป็นไม้ยืนต้นพันธุ์

ใหญ่

หรือพันธุ์ไม้ที่มีดอกสวยงาม และมีการให้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ที่จะปลูกว่าทุกคนอยากปลูกอะไรบ้าง

- 3.2 อยากให้มีการศึกษาพันธุ์พืชที่หลากหลายมากกว่านี้

3.3 อยากให้มีการศึกษาพื้นที่และปฏิบัติเพื่อคืนผืนป่าให้กับชุมชน

3.4 อยากให้มีการศึกษาที่จริงจังกาเดินป่าค้างแรม มีวิทยากรคอยให้ความรู้ตลอดการเดินทาง ป่ามีกิจกรรมรอบกองไฟขยายกลุ่มเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น

2. นักวิชาการเกิดประสบการณ์และการทำงานโครงการอย่างไร

ในฐานะที่เป็นนักวิชาการและเป็นผู้รับผิดชอบโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประสบการณ์หรือสิ่งที่ค้นพบคือการจัดกิจกรรมอบรมสร้างจิตสำนึก ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และต้องจัดกิจกรรมในพื้นที่จริงในรูปแบบการจัดค่ายนอกสถานที่ ถ้าจัดอบรมในห้องประชุม โดยไม่มีการทำกิจกรรมในพื้นที่จริง ถึงแม้ว่าจะเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มาก็ตามแต่ผลการตอบสนองต่อกิจกรรมจากนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพบว่า นักศึกษามีระดับความสนใจในกิจกรรมลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับ การไปจัดค่ายนอกสถานที่

3. สร้างและขยายเครือข่ายอย่างไร

การสร้างและขยายเครือข่ายสามารถทำได้โดยใช้กลุ่มเป้าหมายที่จะสร้างเครือข่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ เนื่องจากมีความเป็นเครือข่ายในลักษณะสมาพันธ์อยู่แล้ว เพียงแค่เพิ่มประเด็นหรือมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือจัดกิจกรรม Show and Share โครงการ อพ.สธ. ในการประชุมสัมมนาสมาพันธ์นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และสร้างเครือข่ายกับสถานศึกษาชั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนที่ 4 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มีโครงการสนองพระราชดำริ จำนวน 1 โครงการ คือโครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ.)
2. ผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ มีการจัดอบรมปลูกฝังให้นักศึกษามีจิตสำนึกรักหวงแหนและปกป้องพันธุ์พืช จำนวน 250 คน จากเป้าหมายเชิงปริมาณกำหนดไว้ 250 คน
3. ผลการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อจัดกิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จำนวน 102 คน ปลูกต้นไม้ จำนวน 500 ต้น จากเป้าหมาย 100 คน และปลูกต้นไม้คนละ 2 ต้น คือ 200 ต้น

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

การดำเนินกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง หลังจากจัดอบรม ศึกษาดูงานแล้วนักศึกษาปิดภาคเรียน และไปทำงานหารายได้ระหว่างปิดภาคเรียน

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยควรให้เริ่มดำเนินโครงการให้เร็วขึ้น ในต้นปีงบประมาณ คือตั้งแต่เดือนตุลาคม เป็นต้นไป แทนการให้เริ่มดำเนินโครงการในช่วงเดือนมกราคม 2566 เพื่อให้มีเวลาสามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานได้ครบทุกกิจกรรม ก่อนปิดภาคการศึกษาที่ 2 เนื่องจากเมื่อปิดภาคเรียนที่ 2 แล้วนักศึกษาส่วนใหญ่จะกลับบ้านหรือไปทำงานทำ เพื่อหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายในภาคการศึกษาถัดไป

ส่วนที่ 5 การนำไปใช้ประโยชน์และขยายผล

โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(อพ.สธ.) สามารถนำไปใช้ประโยชน์และขยายผล ดังนี้

1. การนำไปใช้ประโยชน์ นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปใช้ในการอนุรักษ์พันธุ์พืชที่ภูมิลำเนาของตนเอง และรณรงค์เชิญชวนให้ชุมชนอนุรักษ์พันธุ์พืชและร่วมกันปลูกป่าชุมชน

2. การขยายผล จัดกิจกรรม Show and Share เกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ในการประชุมเครือข่ายสมาพันธ์ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดกิจกรรมของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น